

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Věry Šimůnkové a soudců Mgr. Ing. Petra Šuránka a JUDr. Dalily Marečkové v právní věci žalobkyně **Ž., spol. s r.o., IČ**, se sídlem, zastoupené JUDr. Janem Rathem, advokátem se sídlem Na Poříčí 19, PSČ 110 00 Praha 1, proti žalovanému **Krajskému úřadu Středočeského kraje**, se sídlem Zborovská 81/11, 150 21 Praha 5, za účasti D+D P. a.s., se sídlem, zastoupené JUDr. Václavem Krondlem, advokátem se sídlem Jiráskova 2, 360 01 Karlovy Vary, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 5. 2012, sp. zn. SZ 052653/2012/KUSK REG/LS, č.j. 071151/2012/KUSK

t a k t o :

- I. Rozhodnutí ze dne 4.5.2012, sp.zn. 052653/2012/KUSK REG/LS, č.j. 071151/2012/KUSK se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni k rukám jejího zástupce, JUDr. Jana Ratha, advokáta se sídlem Na Poříčí 19, Praha 1, na náhradu nákladů řízení částku 12.640,- Kč, a to do 3 dnů od právní moci tohoto rozsudku.**
- III. Zúčastněná osoba nemá vůči účastníkům právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

Žalobkyně se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), podanou u Krajského soudu v Praze dne 2. 7. 2012 domáhá zrušení shora označeného rozhodnutí (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zamítl její odvolání proti rozhodnutí Městského úřadu K., stavebního odboru (dále jen „stavební úřad“) ze dne 10. 2. 2012, č. j. st.153/2011-

14-328-A, a toto rozhodnutí potvrdil. Uvedeným rozhodnutím stavební úřad rozhodl, že žalobkyně není účastníkem územního řízení o umístění stavby montážního a skladovacího areálu v obci K.

Z žaloby se podává, že se žalobkyně považuje za vlastníka melioračních zařízení (odvodňovacích zařízení) podle § 56 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vodní zákon“) umístěných na pozemcích p.č. 1690/1, 1690/4, 1698/32, 1783/1 a 1783/43, na něž se územním rozhodnutím zároveň umísťuje připravovaná stavba montážního a skladovacího areálu. V důsledku toho má za to, že jí svědčí právo být účastníkem předmětného územního řízení, a to jak podle ustanovení § 85 odst. 2 písm. a) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), jako vlastníku stavby, na níž má být záměr uskutečněn, tak i podle písmene b) téhož ustanovení, jako osobě, jíž svědčí věcné právo přímo dotčené záměrem.

Žalobkyně ve vztahu k ustanovení § 56 vodního zákona, uvádí, že hlavní i podrobná odvodňovací zařízení mají shodný právní statut. Uvedené ustanovení je označuje za stavby, tedy za samostatné věci, jež nejsou součástí pozemku. Z ustanovení § 56 odst. 4 písm. d) vodního zákona, které zřizuje zákonné věcné břemeno omezující vlastnické právo vlastníka pozemku ve prospěch vlastníka melioračních zařízení, jasně plyne samostatná povaha melioračního zařízení, neboť věcné břemeno nelze zřídit ve prospěch příslušenství, resp. součásti pozemku. Podle žalobkyně jde o stavbu jak v soukromoprávním smyslu dle ustanovení § 120 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“), tak i ve smyslu veřejnoprávním dle ustanovení stavebního zákona, přičemž odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 11. 9. 2009, č.j. 5 As 62/2008-59, publikovaný pod č. 2200/2011 Sb.NSS.

Žalovaný tím, že na věc aplikoval náleze Ústavního soudu ČR (dále jen „ÚS“) ze dne 24. 5. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 16/93, který se týkal restitučních nároků, zcela pominul současný stav právní úpravy, z něž plyne, že meliorace jsou samostatnou věcí. Věc neměl žalovaný podle žalobkyně posuzovat podle právních předpisů platných v okamžiku převodu vlastnictví melioračních zařízení na ni, ale podle předpisů platných v době rozhodování. Přitom i z úkonů, jimiž byla meliorační zařízení převáděna na žalobkyni samostatně a nikoliv jako součást pozemků, lze dovodit, že se jedná o samostatné věci v právním slova smyslu.

Tím, že žalovaný aplikoval zmiňovaný náleze ÚS, který není pro tuto věc ani pro žalovaného závazný, namísto právních předpisů platných a účinných v rozhodné době, porušil § 2 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších změn (dále jen „správní řád“) a žalobkyni v důsledku tohoto nezákonného postupu poškodil.

Pokud jde o osud melioračních zařízení, žalobkyně uvedla, že postupně přešla z JZD P. do majetku Zemědělského družstva S. Po nabytí účinnosti zákona č. 42/1992 Sb., o úpravě majetkových vztahů a vypořádání majetkových nároků v družstvech (dále jen „transformační zákon“), zmíněné družstvo vypracovalo transformační projekt a na základě něj byl delimitačním protokolem převeden majetek družstva mj. i na žalobkyni, která poté začala s majetkem hospodařit, a to včetně předmětných melioračních zařízení. Protože posléze bylo zjištěno, že transformace nebyla dokončena v souladu s transformačním zákonem a žalobkyně uhradila za družstvo řadu závazků, byla uzavřena mezi likvidátorem družstva a žalobkyní dne 14. 2. 1997 dohoda o započtení vzájemných pohledávek a na základě ní se žalobkyně stala jediným vlastníkem předmětných meliorací a dalšího majetku po zaniklém družstvu. Platnost převodu a přechodu vlastnického práva byla potvrzena také rozsudkem Okresního soudu v Mladé Boleslavi ze dne 16. 5. 2002, sp. zn. 4 C 105/2001, a následně i rozsudkem Krajského soudu v Praze ze dne 4. 9. 2002, sp. zn. 20 Co 264/2002. Tyto rozsudky sice

rozhodovaly o jiných stavbách než melioračních zařízeních, které ovšem na žalobkyni přešly na základě stejných právních titulů.

Žalobkyně dále uvádí, že není třeba dokazovat, na jakém konkrétním pozemku se převáděné stavby melioračních zařízení nacházely, protože JZD P. i Zemědělské družstvo S. vlastnilo nemovitosti a věci sloužící zemědělské výrobě v celém katastrálním území K. Skutečnost, že stavbou areálu jsou dotčena meliorační zařízení žalobkyně, vyplývá jednak ze zakresu těchto zařízení, jež žalobkyně předložila žalovanému i stavebnímu úřadu a jednak ze skutečnosti, že v dané lokalitě se jedná o jediná meliorační zařízení. S ohledem na výše uvedené tedy žalobkyně navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

K podané žalobě se vyjádřil žalovaný, který uvedl, že se řádně zabýval otázkou právního stavu v době uzavření dohody o vzájemném započtení přijatých aktiv a pasiv ze ZD S. na základě delimitačního protokolu. Přitom shledal, že k uzavření dohody o započtení došlo v době, kdy platila soudní judikatura (nález Pl. ÚS 16/93), nikoliv vodní zákon. Meliorační zařízení umístěná pod povrchem pozemku nebyla dle nálezu ÚS stavbou ve smyslu § 120 odst. 2 občanského zákoníku, nýbrž součástí pozemku dle § 120 odst. 1 občanského zákoníku a byla potažmo ve vlastnictví toho, komu náleží právo k pozemku, pod kterým je meliorační zařízení umístěno, pokud se nejedná o hlavní meliorační zařízení. Vodní zákon přitom neobsahuje ustanovení, které by nově zakládalo vznik vlastnického práva ke stávajícím melioračním zařízením pro fyzické a právnické osoby. Žalovaný se též zabýval existencí hlavních melioračních zařízení na pozemcích dotčených záměrem a shledal, že v pokladech doložených žalobkyní nejsou meliorace nikde blíže specifikovány a v předložených dokumentech není ani uvedeno, na jakých předmětných pozemcích se nacházejí, v jakém katastrálním území, a o jaké meliorace se jedná. Na záměrem dotčených pozemcích se nacházejí dva hlavní odvodňovací kanály, avšak ty nejsou ve vlastnictví žalobkyně. Žalovaný proto došel k závěru, že práva žalobkyně nemohou být dotčena a že žalobkyně v daném řízení nedoložila takové podklady, které by prokázaly, že má vlastnické nebo jiné právo k pozemkům, na kterých má být záměr umístěn. Navrhl proto zamítnutí žaloby.

O účast v řízení se přihlásil také žadatel o vydání územního rozhodnutí na stavbu montážního a skladovacího areálu a soud mu přiznal status osoby zúčastněné na řízení. Žádné vyjádření k žalobě však podle obsahu spisu osoba zúčastněná na řízení nepodala.

Ze správního spisu soud zjistil, že dne 8. 3. 2012 vydal stavební úřad pod č.j. st.153/2011-21-328-A k žádosti osoby zúčastněné na řízení územní rozhodnutí, jímž rozhodl o umístění stavby D + D Park K. – montážní a skladový areál na vyjmenovaných pozemcích v katastrálním území K. Součástí stavby byla pod kódem SO-109 i přeložka melioračního kanálu a zřízení poldrů a v podmínkách územního rozhodnutí bylo konstatováno, že se jedná o vodní díla podle ustanovení § 55 vodního zákona. V části třetí vypořádání námitek účastníků řízení i v části věnované vypořádání připomínek veřejnosti je zmíněno, že řešení vodohospodářské části projektu bylo odsouhlaseno i správcem vodoteče, za nějž je označován státní podnik Povodí Labe. Žalobkyně nebyla v tomto rozhodnutí považována za účastníka řízení a s jejími námitkami se stavební úřad vypořádal jako s připomínkami veřejnosti, přičemž pokud jde o připomínku, že jsou umístěním stavby dotčena meliorační zařízení v jejím vlastnictví, odkázal stavební úřad na obsah svého rozhodnutí o nepřiznání účastenství.

Tomuto rozhodnutí předcházelo podání doručené stavebnímu úřadu dne 9. 1. 2012, jímž žalobkyně uplatňovala s odkazem na § 89 stavebního zákona jako účastník řízení námitku, že v územním řízení musí být zohledněno její právo na přiměřenou náhradu za omezení, resp. znemožnění výkonu vlastnického práva k melioračním zařízením. V námitce

žalobkyně obdobně jako v žalobě podrobně dokládala, jakým způsobem měla nabýt vlastnická práva k dotčeným melioracím. Uvedla, že meliorace definitivně nabyla dohodou o započtení pohledávek uzavřenou s likvidátorem ZD S. dne 14. 2. 1997. ZD S. stavbu meliorací nabylo od JZD P., které k nim získalo právo hospodaření hospodářskou smlouvou uzavřenou se Státním statkem K., n.p., ze dne 1. 1. 1988.

K námitce byla připojena mj. kopie technické zprávy ke stavbě odvodnění pozemků pro Státní statek M. B. z 1. září 1966, z níž soud zjistil, že bylo plánováno odvodnění 37,53 ha orné půdy v katastrálním území K., poblíž dvora Zalužany. Odvodnění mělo být provedeno položením několika skupin souběžných podzemních trativodů s rozchody od 8 do 12 metrů, a to v hloubce maximálně 1,2 metru pod povrchem. Trativody měly být tvořeny potrubím o průměru 5 cm, v menší míře o rozměru 6,5 a 8 cm, u sběrných trativodů pak i průměry 10, 13 a 16 cm. Celková délka všech potrubí měla dle rozpočtu dosáhnout 38,3 km. Ukotvení betonovými základy apod. se nepředpokládalo, nanejvýše bylo počítáno s obsypáním potrubí škvárou v místech, kde bude s ohledem na spádové poměry hloubka potrubí pod povrchem nedostatečná. Součástí odvodňované oblasti jsou dle přiložených nákresů i pozemky, na něž je umísťována stavba areálu.

Žalobkyně k námitce též přiložila kopie starších dokumentů, které měly dokladovat převod práv k melioracím na její osobu, tak jak jej popsala i v aktuální žalobě, a rozhodnutí žalovaného ve věci umístění fotovoltaické elektrárny v k. ú. K., v němž žalovaný zrušil rozhodnutí stavebního úřadu o tom, že žalobkyně není účastníkem územního řízení a přikázal stavebnímu úřadu, aby se zabýval tím, zda se na dotčených pozemcích nacházejí meliorační zařízení a zda jsou ve vlastnictví žalobkyně.

Rozhodnutím ze dne 10. 2. 2012, č. j. st.153/2011-14-328-A, stavební úřad určil, že žalobkyně není účastníkem územního řízení, přičemž v argumentaci odkázal na nálezy ÚS ze dne 24. 5. 1994, sp. zn. Pl. ÚS 16/93, podle nějž meliorační zařízení před účinností vodního zákona nebyla samostatnou věcí, nýbrž patřila vlastníku pozemku, na nichž se nacházela. Také podle ustanovení § 120 odst. 1 občanského zákoníku jsou podzemní meliorační zařízení součástí pozemků, v nichž jsou postaveny. Protože žalobkyně nepochybně neprokázala vlastnické právo k melioračním zařízením, zejména před 1. 1. 2002, nemohl jí stavební úřad přiznat postavení účastníka územního řízení.

Proti rozhodnutí stavebního úřadu se žalobkyně odvolala, a to s argumentací v podstatné části obdobnou argumentací v této žalobě.

Ve správním spise odvolacího orgánu je dále obsaženo vyjádření osoby zúčastněné na řízení, jímž tato předkládala žalovanému doklady o tom, že hlavní odvodňovací zařízení pro zemědělské pozemky v předmětné lokalitě vlastní ona.

Následně žalovaný vydal napadené rozhodnutí, v němž konstatoval, že doklady o převodu, resp. rozdělení majetku, z nichž žalobkyně dovozuje své vlastnické právo k melioracím, tyto meliorace nijak blíže nekonkretizují, ani neuvádí, na jakých pozemcích jsou umístěny. Také předložená technická zpráva neuvádí parcelní čísla pozemků. Po právní stránce pak žalovaný vyšel z nálezu ze dne 24. 5. 1994, Pl. ÚS 16/93, podle nějž meliorační zařízení umístěná pod povrchem pozemku nejsou stavbou ve smyslu § 120 odst. 2 občanského zákoníku a jsou ve vlastnictví majitele pozemku, coby jeho součást. Dále poukázal na ustanovení § 15 odst. 1 a § 14 odst. 5 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku (dále jen „zákon o půdě“), podle kterého při vydání pozemku přechází do vlastnictví oprávněné osoby meliorační zařízení umístěné pod povrchem pozemku, s výjimkou hlavních melioračních zařízení. Náhledem do mapových děl zveřejněných na portálu Českého zeměměřičského a katastrálního úřadu (dále jen „ČÚZK“) zjistil, že na záměrem dotčených pozemcích se nacházejí dva odvodňovací

kanály a jsou jimi pozemky p.č. 1750/1 a 1693/1 v katastrálním území K., vedené s využitím jako koryto vodního toku přirozené nebo upravené. Ty jsou v dokumentech předložených zúčastněnou osobou vedeny jako HOZ 06 a HOZ 07. Žalovaný tyto dva odvodňovací kanály považoval za hlavní meliorační zařízení podle § 14 odst. 5 zákona o půdě, do kterých je sveden trubní systém meliorací (drenážních trub). Tato hlavní odvodňovací zařízení, tzn. pozemky p.č. 1750/1 a 1693/1 jsou dle údajů v katastru nemovitostí ve vlastnictví České republiky, s příslušností hospodařit s majetkem státu ve prospěch ZVHS. Proto žalovaný uzavřel, že na pozemcích dotčených záměrem se nacházejí jen dvě hlavní meliorační zařízení, a ta nejsou ve vlastnictví odvolatele. Ani nový vodní zákon podle žalovaného nezakládá vznik vlastnického práva ke stávajícím melioračním zařízením. Zprávu ZVHS, která předcházela doplnění odvolání pouze o 11 dnů, žalovaný považoval i nadále za platnou, zejména když žalobce svá tvrzení o tom, že ZVHS dodatečně vlastnictví ZVHS k HOZ 06 a 07 prověřuje, nijak nedoložil. Odvolání proto zamítl a rozhodnutí stavebního úřadu potvrdil.

Žalobkyně navíc oproti dokladům založeným do správního spisu soudu k důkazu předložila i rozsudek Okresního soudu v Mladé Boleslavi ze dne 16. 5. 2002, sp. zn. 4 C 105/2001. Tímto rozsudkem byla zamítnuta žaloba Pozemkového fondu ČR proti nynější žalobkyni na určení, že v rozsudku specifikované zemědělské hospodářské budovy a obytná budova v k. ú. K. jsou ve vlastnictví státu. Rozsudek se zabýval otázkou platnosti a účinnosti hospodářské smlouvy ze dne 1. 1. 1988, přičemž konstatoval, že Pozemkový fond neprokázal, že by v uvedené době neexistovala příloha specifikující jednotlivé převáděné položky, když ze skutečnosti, že orgány geodézie převod zapsaly a následně docházelo k dalším převodům uvedených nemovitostí z JZD P. na ZD S. a následně na žalovanou (v nynějším řízení žalobkyni) lze dovodit, že v době podpisu hospodářské smlouvy příloha existovala. V důsledku změny právní úpravy také smlouva nabyla k 1. 7. 1988 účinnosti, třebaže nebyla opatřena do té doby povinným souhlasem ústředního orgánu státní správy. V důsledku toho Pozemkový fond vlastnické právo nynější žalobkyně zapsané v katastru nemovitostí nedokázal zpochybnit. Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 4. 9. 2002, sp. zn. 20 Co 264/2002, právní i skutkové závěry soudu prvního stupně potvrdil.

Ještě před jednáním žalobkyně na výzvu soudu v podání ze dne 15. 10. 2012 upřesnila, že nikdy netvrdila, že vlastní hlavní meliorační zařízení. Má však ve svém vlastnictví vedlejší meliorační zařízení, jejichž umístění a rozsah doložila jak žalovanému v předmětném správním řízení, tak soudu technickou zprávou. Odkázala také na příslušnou pasáž stavebního povolení na stavbu areálu ze dne 3. 7. 2012, které ve shodě s již citovaným územním povolením poukazovalo na nutnost zachování funkčnosti stávajícího drenážního systému – odvodnění. Výslovně pak poukazovala na větu obsaženou ve stavebním povolení, že: „*Samotné provedení stavby musí být projednáno současně i s vlastníkem stavby – odvodnění.*“ Z této věty podle žalobkyně vyplývá, že stavební úřad sám připustil, že vedlejší meliorační zařízení není součástí pozemku a je ve vlastnictví osoby odlišné od vlastníka pozemku.

V průběhu jednání osoba zúčastněná na řízení soudu shrnula své stanovisko v tom směru, že žalobkyně ve správním řízení na výzvu a po poučení stavebního úřadu neprokázala, že by byla vlastníkem dotčených melioračních zařízení, resp. vlastně ani neprokázala, vlastníkem jakých melioračních zařízení by měla být. Pokud jde o řešení právní otázky, zda by bylo byt' jen teoreticky možné, že žalobkyně je vlastníkem dotčených melioračních zařízení, pak vodní zákon nabyl účinnosti až 1. 1. 2002. Výklad žalobkyně, že od 1. 1. 2002 na základě ustanovení § 56 tohoto zákona vznikala určitá práva k melioracím, které do této doby věcmi nebyly, by podle osoby zúčastněné na řízení zakládal pravou retroaktivitu, neboť by do 1. 1. 2002 byl vlastníkem melioračních zařízení vlastník pozemku a od 1. 1. 2002 by byla náhle vlastníkem žalobkyně. Není ani zřejmé, na jakém základě by se žalobkyně měla

stát vlastníkem meliorací od 1. 1. 2002, když jí uváděné nabývací tituly jsou datovány dny 14. 2. 1997, resp. 17. 12. 1992. Není důvodu se tedy odchylovat od právních závěrů učiněných v nálezu Pl. ÚS 16/1993. Konečně v neposlední řadě je třeba zdůraznit, že žalobkyně tvrdí, že je vlastníkem meliorací, jež mají charakter nemovitosti. K jejich převodu bylo i v r. 1997 v souvislosti s § 46 odst. 1 občanského zákoníku nutné uzavřít písemnou smlouvu, kde vzhledem k této obligatorní písemné formě by muselo být pro každou třetí osobu seznatelné, o jaké nemovitosti, resp. o jaká práva a k jakým nemovitostem ve smlouvě jde. Ani v delimitačním protokolu ani v dohodě o započtení však meliorační zařízení nejsou určitým způsobem identifikovány, neboť není specifikováno, na jakých pozemcích jsou umístěny a o jaké meliorace by mělo jít. Dohoda o narovnání, ze které vyvozuje žalobce své vlastnictví, by tak musela být neplatná. Proto navrhla zamítnutí žaloby.

Po seznámení účastníků jednání s předběžným právním náhledem soudu jednatel žalobkyně k výzvě soudu uvedl, že není bez dalšího schopen soudu sdělit, zda žalobkyně byla vlastníkem některého z pozemků, na nichž se nachází meliorační zařízení, k datu 1. 1. 2002.

Pro posouzení této věci je rozhodující právní otázka, zda meliorační zařízení, o které se v daném případě jedná, bylo a je věcí v právním slova smyslu. Zde soud musí v první řadě konstatovat, že žalovaný se nedostatečně vypořádal s odvolací námitkou žalobkyně, že z § 56 vodního zákona vyplývá, že meliorační stavby jsou samostatnou věcí a mohou být ve vlastnictví odlišné osoby než vlastníka pozemku a že toto ustanovení v odst. 4 navíc zakládá i zákonné věcné břemeno zatěžující pozemky ve prospěch žalobkyně. Žalovaný se totiž k této právní argumentaci odvolatelky omezil na jedinou větu, a to že: „*nový vodní zákon (...) neobsahuje ustanovení, kterým by nově zakládalo vznik vlastnického práva ke stávajícím melioračním zařízením pro fyzické a právnické osoby.*“, aniž by nějak argumentoval, proč tímto ustanovením nemůže být zmiňovaný § 56 odst. 4 vodního zákona. I kdyby však takové vypořádání námitek bylo možno považovat za dostačující, dospěl soud k závěru, že takto prezentovaný právní názor žalované je nesprávný.

Žalobkyně sice nemá pravdu v tom, že by bylo nutné se zabývat otázkou, zda meliorace jsou samostatnou věcí v právním smyslu, jen z hlediska právní úpravy účinné ke dni rozhodování stavebního úřadu ve věci jejího účastenství v řízení o vydání územního rozhodnutí.

Skutečnost, zda měla být žalobkyně účastníkem územního řízení, a to lhotejso, zda jako osoba vlastníci meliorace na dotčených pozemcích nebo jako osoba oprávněná z věcného břemene vázícího se k předmětným melioracím, totiž závisí nejen na tom, zda meliorace mohly být v době rozhodování stavebního úřadu předmětem vlastnického práva či práva z věcného břemene, ale i na tom, zda je to právě žalobkyně, kdo právy k melioracím disponuje. Posouzení právního vztahu žalobkyně k dotčeným melioracím přitom závisí na tom, zda meliorace po celou dobu od okamžiku svého vzniku až do doby rozhodování stavebního úřadu byly samostatnou věcí. Jenom tehdy totiž mohly být samostatným předmětem právních vztahů, tj. svým vybudováním se nestaly součástí pozemku a mohly být díky tomu i následně nezávisle na vlastnictví pozemků převáděny z jedné osoby na druhou až k osobě žalobkyně.

Přitom je třeba vzít do úvahy, že jsou-li meliorace věcmi v právním slova smyslu a nemovitostmi, nezapisují se do katastru nemovitostí. To plyne jednoznačně z vyhlášky č. 23/2007 Sb., o podrobnostech vymezení vodních děl evidovaných v katastru nemovitostí České republiky, která v souladu se svým § 1 taxativním výčtem vymezuje vodní díla spojená se zemí pevným základem, jež se evidují v katastru nemovitostí, a to přehrady, hráze, jezy, stavby k plavebním účelům zřízené v korytech vodních toků nebo na jejich březích, stavby k využití vodní energie a stavby odkališť. Stavby k vodohospodářským melioracím, resp.

stavby k zavlažování a odvodňování pozemků do tohoto výčtu zařazena nejsou. Tyto stavby jsou pouze předmětem evidence vedené ZVHS podle § 21 odst. 2 písm. c) bodu 13 vodního zákona ve spojení s ustanovením § 27 vyhlášky č. 391/2004 Sb., o rozsahu údajů v evidencích stavu povrchových a podzemních vod a o způsobu zpracování, ukládání a předávání těchto údajů do informačních systémů veřejné správy, ve znění pozdějších předpisů. ZVHS vodní díla k vodohospodářským melioracím pozemků eviduje pouze údaje o jejich územní identifikaci a údaje podle příloh č. 1 až 3 vyhlášky č. 7/2003 Sb., o vodoprávní evidenci, které však nepopisují právní vztahy k vodnímu dílu (vlastnická či jiná práva), nýbrž jen technické parametry vodního díla. Evidence je přitom založena na evidenci všech vodoprávních rozhodnutí týkajících se konkrétního vodního díla včetně souvisejících listin (např. projektové dokumentace). Žalobkyně proto nemůže doložit vlastnická práva svá a svých předchůdců ani výpisem z katastru nemovitostí, ani výpisem z vodoprávní evidence. Proto, je-li její právo zpochybněno, musí bez dalšího prokázat celý řetězec převodů od osoby zhotovitele až k žalobkyni, neboť správní orgán se nemůže opřít o žádnou veřejnoprávní evidenci obdařenou presumpcí správnosti.

Je třeba též předeslat, že podle § 89 odst. 5 stavebního zákona stavební úřad není oprávněn si učinit úsudek o občanskoprávní námitce stran existence nebo rozsahu vlastnických práv. V takovém případě odkáže účastníka podle § 57 odst. 1 písm. b) správního řádu na podání občanskoprávní žaloby a stanoví mu k tomu lhůtu. Jestliže však taková žaloba podána ve lhůtě nebude, nezůstane mu, než i přesto podle § 57 odst. 2 *in fine* správního řádu v řízení pokračovat a tedy o námitce sám rozhodnout. Zpravidla by to tedy neměl být správní orgán ani soud ve správním soudnictví, kdo bude rozhodovat o existenci a rozsahu vlastnického práva, které má být umístěním stavby dotčeno. Protože však na toto případné procesní pochybení žalobkyně nepoukázala, nemohl se jím soud zabývat (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Nezbylo mu tak, než posoudit otázku vlastnického práva i v rámci správního soudnictví.

V § 55 odst. 1 písm. e) vodního zákona se uvádí, že vodní díla jsou stavby, které slouží ke vzdouvání a zadržování vod, umělému usměrňování odtokového režimu povrchových vod, k ochraně a užívání vod, k nakládání s vodami, ochraně před škodlivými účinky vod, k úpravě vodních poměrů nebo k jiným účelům sledovaným tímto zákonem, a to zejména (...)

e) stavby k vodohospodářským melioracím, zavlažování a odvodňování pozemků, (...)

Odst. 3 oproti tomu stanoví, že za vodní díla se podle tohoto zákona nepovažují zejména jednoduchá zařízení mimo koryta vodních toků na pozemcích nebo stavbách k zachycení vody a k jejich ochraně před škodlivými účinky povrchových nebo podzemních vod, vodohospodářské úpravy, bezodtokové jímky včetně přítokového potrubí, vnitřní vodovody a vnitřní kanalizace, vodovodní a kanalizační přípojky, průzkumné hydrogeologické vrty, pokud neslouží k odběru podzemní vody, další zařízení vybudovaná v rámci geologických prací 8) a vrty k využívání energetického potenciálu podzemních vod, pokud nedochází k čerpání nebo odběru podzemních vod.

Podle odst. 4 pak v pochybnostech o tom, zda jde o vodní dílo, rozhodne místně příslušný vodoprávní úřad.

Ustanovení § 56 vodního zákona stanoví:

Stavby k vodohospodářským melioracím pozemků

(1) Za stavby k vodohospodářským melioracím pozemků se pro účely tohoto zákona považují stavby

a) k závlaze a odvodnění pozemků,

b) k ochraně pozemků před erozní činností vody.

(2) Stavby k odvodnění zemědělských pozemků se pro účely tohoto zákona člení na hlavní odvodňovací zařízení a podrobná odvodňovací zařízení, přičemž podrobným odvodňovacím zařízením se rozumí pro podzemní odvodnění sběrné a svodné drény, drenážní šachty a výusti, pro povrchové odvodnění sběrné příkopy a objekty na nich.

(3) Podrobné vymezení staveb k vodohospodářským melioracím pozemků a jejich částí a způsob a rozsah péče o ně stanoví Ministerstvo zemědělství vyhláškou.

(4) Vlastník pozemku, na kterém je umístěna stavba k vodohospodářským melioracím pozemků nebo její část, která souvisí s více pozemky nebo byla zřízena ve veřejném zájmu a která byla vybudována před účinností tohoto zákona, je povinen

a) strpět stavbu k vodohospodářským melioracím pozemků nebo její část na svém pozemku,

b) užívat pozemek tak, aby neovlivnil negativně funkci stavby k vodohospodářským melioracím pozemků nebo jejich částí,

c) ohlašovat vlastníkovi stavby k vodohospodářským melioracím pozemků, případně vodoprávnímu úřadu zjevné závady ve funkci stavby nebo její části,

d) strpět, aby se jeho pozemku užilo v nezbytné míře k údržbě stavby k vodohospodářským melioracím pozemků nebo její části.

(5) Vodoprávní úřad je oprávněn v pochybnostech rozhodnout o rozsahu povinnosti vlastníka pozemků, na kterých je stavba k vodohospodářským melioracím nebo její část umístěna, vlastníků pozemků sousedících s pozemkem, na kterém je umístěna stavba k vodohospodářským melioracím pozemků nebo její část, popřípadě o povinnosti správce navazujícího vodního toku k zajištění funkce stavby k vodohospodářským melioracím pozemků.

(6) Hospodaření se stavbami k vodohospodářským melioracím pozemků, které jsou v majetku státu, vykonává stát svými organizačními složkami, které k tomuto účelu Ministerstvo zemědělství zřídí, pokud se Ministerstvo zemědělství nedohodne o hospodaření s těmito stavbami s právníckými osobami, jimž tyto stavby slouží nebo s jejichž činností souvisejí.

Podle § 126 odst. 1 vodního zákona, pokud se v tomto zákoně užívá pojem "vlastník" nebo "nabyvatel", rozumí se jím i ten, komu svědčí právo hospodaření. Pokud vlastník přenesl práva nebo povinnosti, jichž se příslušné ustanovení týká, na uživatele, hledí se na něj jako na vlastníka.

Na úpravu obsaženou ve vodním zákoně navazuje také prováděcí vyhláška č. 225/2002 Sb., o podrobném vymezení staveb k vodohospodářským melioracím pozemků a jejich částí a způsobu a rozsahu péče o ně, která v § 3 odst. 1 větě první uvádí, že péči o stavby k vodohospodářským melioracím pozemků a jejich části provádí jejich vlastníků údržbou těchto staveb.

Ustanovení § 56 vodního zákona je v uvedené podobě v účinnosti již od 1. 1. 2002.

Podle § 119 občanského zákoníku

(1) Věci jsou movité nebo nemovité.

(2) Nemovitostmi jsou pozemky a stavby spojené se zemí pevným základem.

Podle § 120 občanského zákoníku

(1) Součástí věci je vše, co k ní podle její povahy náleží a nemůže být odděleno, aniž by se tím věc znehodnotila.

(2) Stavba není součástí pozemku.

Ustanovení § 120 odst. 2 občanského zákoníku do něj bylo vloženo až novelou provedenou zákonem č. 509/1991 Sb., kterým se mění, doplňuje a upravuje občanský zákoník, s účinností od 1. 1. 1992, nicméně ani před tímto datem nebylo pochyb o tom, že stavba součástí pozemku není, neboť to bylo možno dovodit výkladem z ustanovení § 119 odst. 2 občanského zákoníku a zároveň to plynulo i z historického výkladu právní úpravy. Od pradávna totiž byla uznávána a až do zrušení obecného občanského zákoníku rakouského z roku 1811 platila obecná zásada *superficies solo cedit*, tj. povrch ustupuje půdě (ve významu: stavba je součástí pozemku). Od této zásady ovšem ve svém § 25 zákon č. 141/1950 Sb., občanský zákoník, odstoupil, když výslovně zavedl pravidlo, že stavby nejsou součástí pozemku. Když byl přijat následně současný občanský zákoník, respektovala již veškerá právní úprava (i bez výslovného zakotvení) pravidlo, že stavby jsou samostatnou věcí. Vložení § 120 odst. 2 občanského zákoníku tak nepředstavovalo obsahovou změnu, ale pouze výslovné potvrzení právní praxi respektované zásady, zavedené v roce 1951.

K tomu, zda meliorace představují nemovitost ve smyslu občanského zákoníku, se vyjádřil ÚS v nálezu ze dne 24. 5. 1994, Pl. ÚS 16/93, (právních závěrů zde učiněných se žalovaný výslovně dovolává). V tomto nálezu ÚS rozhodoval na podkladě návrhu skupiny poslanců o zrušení ustanovení zákona o půdě, která stanovila podmínky pro restituci zemědělského majetku. K námitce, že vrácením zemědělského pozemku, pod jehož povrchem byla vybudována meliorační zařízení, dochází k vyvlastnění těchto melioračních zařízení, ÚS uvedl, že taková námitka je myslitelná jen tehdy, je-li předmětné meliorační zařízení samostatnou věcí. ÚS se v uvedeném nálezu omezil pouze na posouzení „melioračního zařízení umístěného pod povrchem pozemku“. Přitom vyšel z ustanovení § 119 a 120 občanského zákoníku a dovozoval, že lze rozlišit stavby nemovité (tj. ty, které jsou spojeny se zemí pevným základem), stavby movité a stavby, které jsou součástí pozemku. Meliorační zařízení bez dalšího vyloučil z kategorie věcí nemovitých, neboť nejsou spojena se zemí pevným základem. Označil je přitom za součást pozemku, neboť jsou funkčně a fyzicky spojeny s pozemkem a jejich oddělením by nutně došlo k určitému znehodnocení pozemku.

Má-li soud posoudit otázku právní povahy melioračních zařízení, nelze se vyhnout širšímu náhledu na tuto problematiku v kontextu celé plejády dalších právních předpisů, které podle názoru soudu z pozice zvláštní právní úpravy (*lex specialis*) do značné míry nabourávají v § 119 a § 120 občanského zákoníku zakotvenou standardní definici věci a její součástí a dělení věcí na věci movité a nemovité.

Velmi podrobně otázku rozlišení věcí od jejich součástí a věcí movitých a nemovitých včetně podrobné inventury dosavadní judikatury také provedl NSS v rozsudku ze dne 11. 9. 2009, č.j. 5 As 62/2008-59, v němž se zabýval (analogickou) otázkou povahy účelových komunikací, přičemž dospěl k závěru, že „*zákon o pozemních komunikacích hovoří o vlastnictví pozemní komunikace a aby bylo možno hovořit o vlastnictví, je třeba zjistit, zda daná účelová komunikace je způsobilá být sama o sobě předmětem vlastnického práva je tedy třeba vyjít z obecné soukromoprávní definice nemovité stavby dle § 119 odst. 2 občanského zákoníku.*“ Základem pro jeho úvahu je právní názor Nejvyššího soudu ČR (dále jen „NS“) vyjádřený v rozsudku velkého senátu občanskoprávního kolegia ze dne 11. 10. 2006, sp. zn. 31 Cdo 691/2005. Tento rozsudek se odchýlil od dosavadního názoru, podle nějž místní komunikace jsou druhem pozemku, představují určité ztvárnění či zpracování jeho povrchu a nemohou být současně pozemkem a současně stavbou ve smyslu občanskoprávním jako dvě rozdílné věci, které by mohly mít rozdílný právní režim. Naopak přijal názor, že

„...[m]ístní komunikace by mohla být samostatnou věcí odlišnou od pozemku, na němž se nachází, v případě, že by byla stavbou ve smyslu občanského práva, tj. stavbou ve smyslu § 119 obč. zák., která jako samostatný předmět vlastnictví může být předmětem občanskoprávních vztahů. Nelze vyloučit, že místní komunikace může být stavbou, a tedy samostatnou věcí ve smyslu občanskoprávním, a že právní vztahy k ní nemusí být totožné se vztahy k pozemku, na němž byla zřízena.“ Vyšel přitom z textu ustanovení § 17 odst. 3 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pozemních komunikacích“), podle nějž "jestliže byla zřízena stavba dálnice, silnice nebo místní komunikace na cizím pozemku a vlastníku této stavby se prokazatelně nepodařilo dosáhnout majetkoprávního vypořádání s vlastníkem pozemku, je příslušný speciální stavební úřad oprávněn na návrh vlastníka stavby zřídit věcné břemeno, které je nezbytné pro výkon vlastnického práva ke stavbě a to za jednorázovou náhradu ve výši, která podle zvláštního předpisu náleží za vyvlastnění". Z tohoto ustanovení podle NS vyplývá, že zákon rozlišuje vlastnictví pozemků pod komunikacemi (s výjimkou komunikace účelové) od vlastnictví samotné komunikace, a tudíž je na tyto pozemní komunikace, tj. dálnice, silnice a místní komunikace, třeba v zásadě pohlížet jako na samostatné předměty právních vztahů.

S právním názorem zde vyjádřeným však Krajský soud v Praze souhlasí jen částečně. Souhlasí s tím, že místní komunikace je samostatnou věcí, nemůže se však shodnout s ničím neodůvodněným předpokladem NS, že tomu tak bude jen tehdy, bude-li místní komunikace zároveň i stavbou ve smyslu občanského práva. Z ustanovení zákona o pozemních komunikacích totiž plyne, že místní komunikace je samostatnou věcí vždy.

V tomto směru je ještě důležitějším než § 17 odst. 3 ustanovení § 9 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, které stanoví: Vlastníkem dálnic a silnic I. třídy je stát. Vlastníkem silnic II. a III. třídy je kraj, na jehož území se silnice nacházejí, a vlastníkem místních komunikací je obec, na jejímž území se místní komunikace nacházejí. Vlastníkem účelových komunikací je právnická nebo fyzická osoba. Text tohoto ustanovení je účinný od 1. 1. 2001, avšak koncepčně se nezměnil již od přijetí zákona o pozemních komunikacích (účinnosti nabyl 1. 4. 1997), pouze v době před vytvořením krajů jako vyšších samosprávných územních celků vlastnil všechny třídy silnic stát.

První dvě věty citovaného ustanovení týkající se dálnic, silnic a místních komunikací obsahově představují od 1. 4. 1997 nové a speciální pravidlo oproti právní úpravě občanského zákoníku. Vlastníkem pozemků pod uvedenými komunikacemi totiž byly a jsou v řadě případů osoby jiné než stát, kraje a obce. Za daných okolností proto jakákoli dálnice, silnice a místní komunikace musí v důsledku úpravy obsažené v § 9 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích představovat samostatnou věc, přičemž kritéria plynoucí z občanského zákoníku byla pro zákonodárce formulujícího text ustanovení § 9 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích zcela irelevantní. Za použití § 119 odst. 2 občanského zákoníku tak lze pouze rozlišit, které místní komunikace jsou zároveň i stavbou podle občanského zákoníku a podléhají (nestanoví-li speciální právní úprava odlišnosti) obecné právní úpravě o nakládání s nemovitými stavbami a které nikoliv.

Právní úprava obsažená v zákoně o pozemních komunikacích zároveň vede k závěru, že v důsledku této nepřímé novelizace jeden z výčtů obsažených v § 119 odst. 1 a 2 občanského zákoníku již není taxativním. Buď lze tedy místní komunikace, které nesplňují definici stavby spojené se zemí pevným základem (protože budou mít povahu např. prostého zhutnění zemského povrchu, popř. nasypané šterkové vrstvy apod.), považovat za další druh nemovité věci (vedle pozemků a staveb), nebo za další druh věcí v právním smyslu, tj. vedle věcí movitých a nemovitých. Nabízí se historický a jazykový výklad, který vede spíše k přijetí první z variant, neboť již obecný občanský zákoník rakouský z roku 1811 ve svém ustanovení § 293 v souladu s jazykovým smyslem slova nemovitý (z latinského *non movere*)

zakotvoval (a současná právní teorie z toho dosud vychází), že: „*Věci, které se bez porušení své podstaty z místa na místo přenášeti mohou, jsou movité; pakli ne, jsou nemovité.*“ V § 295 také uváděl, že: „*Tráva, stromy, plodiny a všeliké věci užitečné, které země na povrchu svém plodí, jsou jměním nemovitým dotud, pokud od země a půdy odděleny nejsou.*“ Zákon o pozemních komunikacích proto podle soudu zakotvil další druh věci nemovité.

Nutno však poznamenat, že není zákonem jediným. Dalším takovým zákonem je i zákon č. 274/2001, o vodovodech a kanalizacích pro veřejnou potřebu a o změně některých zákonů (zákon o vodovodech a kanalizacích), který ve svém § 7 odst. 1 a 2 také předpokládá, že vlastníkem vodovodu nebo kanalizace může být osoba odlišná od vlastníka pozemku, v němž je umístěna, a který také v § 3 odst. 6 předpokládá, že vlastníkem kanalizační či vodovodní přípojky se stane osoba, která na své náklady přípojku pořídila, bez ohledu na skutečnost, zda je vlastníkem pozemku či stavby, která je přípojkou připojena. Dalším z této kategorie právních předpisů je pak zákon č. 99/2004 Sb., o rybářství, který jako samostatný předmět vlastnictví zakotvuje rybník (srov. rozsudek NSS ze dne 7. 10. 2010, č.j. 2 As 18/2010-140). Nelze přehlédnout ani zákon o půdě, který v § 2 odst. 2 stanoví, že u pozemků daných smluvně do užívání je vlastníkem jiných než trvalých porostů uživatel pozemku, pokud se s vlastníkem nedohodne jinak. Samostatnou věcí tak jsou i jiné než trvalé porosty na pronajaté zemědělské půdě (např. obilí a jiné zemědělské plodiny, travní porosty, květiny aj.). I zde je namístě uvažovat s odkazem na historické ustanovení § 295 obecného občanského zákoníku rakouského o tom, že jde s ohledem na jejich pevné fyzické spojení s pozemkem o věci nemovité.

Pokud jde o závěr učiněný NSS v již zmiňovaném rozsudku ze dne 11. 9. 2009, č.j. 5 As 62/2008-59, ve vztahu k účelovým komunikacím, že při posouzení jejich samostatnosti je třeba vyjít z obecné soukromoprávní definice nemovité stavby dle § 119 odst. 2 občanského zákoníku, Krajský soud v Praze se s ním ztotožňuje. Uvedený závěr totiž má své opodstatnění v tom, že poslední věta § 9 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích týkající se účelových komunikací obsahově nepředstavuje lex specialis k ustanovením § 119 a 120 občanského zákoníku, tj. nezakotvuje normu od občanského zákoníku odlišnou. Věta „Vlastníkem účelových komunikací je právnická nebo fyzická osoba.“ totiž oproti větám předcházejícím nebrání zachování tradiční definice věcí a jejich třídění podle občanského zákoníku, protože všechny právní subjekty spadají do kategorií právnických a fyzických osob (stát v pozici vlastníka je podle výslovného ustanovení § 21 občanského zákoníku také právnickou osobou). Lze tedy vyjít z toho, že poslední věta § 9 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích je pouze konstatováním dosavadního právního stavu bez normativního obsahu a je na místě preferovat dosavadní, již od roku 1951 existující praxi chápání věcí v právním smyslu, tj. považovat účelovou komunikaci za samostatnou věc, která není součástí pozemku, pouze tehdy, je-li zároveň stavbou spojenou se zemí pevným základem.

Pokud soud stejným pohledem hodnotí povahu melioračních staveb, je zřejmé, že § 56 vodního zákona ve svém odst. 4 počítá přinejmenším pro případ meliorací, které souvisí s více pozemky nebo byly zřízeny ve veřejném zájmu a které byly současně vybudovány před účinností vodního zákona, s možností jejich právní samostatnosti a tedy i odlišnosti vlastnictví pozemku a vlastnictví meliorace, a to bez rozlišení jejich podoby (zejm. zda mají pevný základ či nikoliv). Za tím účelem konstruuje zákonné věcné břemeno, kde meliorace vystupuje jako nemovitost panující a pozemek jako nemovitost povinná. Bylo by možné sice argumentovat tím, že nelze jednoznačně dovodit, že meliorace musí být samostatným předmětem vlastnického práva vždy. Zákon totiž neupravuje, kdo je vlastníkem meliorace, a nehrozí proto ani nesoulad mezi určením, kdo má být vlastníkem meliorace podle vodního zákona a kdo by jím byl v režimu občanského zákoníku. Možnost, že vlastníkem dílčích částí jednodušších meliorací jako součástí pozemků by byli vlastníci těchto jednotlivých pozemků,

by však vedl k absurdnímu závěru, že povinnost ohlašovat zjevnou závadu ve funkci meliorační stavby podle § 56 odst. 4 písm. c) [a na to navazující sankční ustanovení § 120 odst. 6 písm. c) a § 125e odst. 6 písm. c)] vodního zákona se uplatní pouze v případě meliorací spojených se zemí pevným základem, tj. těch, které by jako jediné mohly mít samostatného vlastníka. V ostatních případech by závadu měl vlastník pozemku hlásit sám sobě, přičemž žádné ustanovení zákona jej nezavazuje k tomu, aby ji odstranil (nezpůsobil-li ji sám) a odstranění takové překážky nemusí být ani v jeho parciálním zájmu (srov. např. reálný případ posuzovaný v usnesení ÚS ze dne 12. 4. 2012, sp. zn. II. ÚS 1049/12). Takový výklad by odporoval smyslu ustanovení § 56 vodního zákona, které usiluje o to, aby v případě meliorací, na jejichž fungování je veřejný zájem (zpravidla jde o společný zájem vlastníků většího množství pozemků), byla zachována jejich funkce bez ohledu na parciální zájmy jednotlivého vlastníka pozemku, přes nějž meliorace vede, a aby tyto meliorace byly spravovány jednotně, tj. nikoliv zvlášť jednotlivými vlastníky pozemků, vždy k dané dílčí části meliorace, která by byla považována za součást jejich pozemku. Nutno poznamenat, že absurdní výklad nelze odstranit ani užitím výkladového pravidla obsaženého v § 126 odst. 1 vodního zákona, neboť to pouze umožňuje pojem vlastník zaměnit za pojem osoba, které svědčí právo hospodařit (rozuměj s majetkem státu, neboť pouze v tomto kontextu se „právo hospodařit“ ve vodním zákoně vyskytuje). Tím se ovšem problém rozdrobení práva k melioraci nijak nezmění. Jednotný postup by bylo možné sice zajistit i zákonným ustanovením jednoho správce pro celou meliorační stavbu a zakotvením povinností vlastníků pozemků k němu. Vodní zákon však koncepci jednotného správce nezavádí a naopak v ustanovení § 56 odst. 4 písm. c) a odst. 6 hovoří přímo o vlastníku meliorací. Za takových okolností se jeví jako jediný logický výklad ten, že vodní zákon zakotvuje vlastnické právo a tedy i samostatnou povahu u všech melioračních staveb specifikovaných v návěti § 56 odst. 4, nikoliv pouze těch, které jsou spojeny se zemí pevným základem.

Rozhodnutí upravit otázku vlastnického práva k melioračním zařízením lze vyčíst i z důvodové zprávy k návrhu zákona, která k předobrazu § 56 vodního zákona (v návrhu § 57) výslovně uvádí ambici: „*Oproti stávajícímu zákonu o vodách je v tomto ustanovení zohledněna potřeba napravit nejasnosti vlastnictví, práv a povinností vlastníků pozemků k odvodňovacím zařízením zemědělských pozemků.*“ Přijaté znění § 56 zákona o vodách se od navrženého liší, aniž by došlo ke zdůvodnění této konkrétní změny, nicméně z vyjádření předkladatele návrhu i zpravodaje vyplynulo, že základní principy a koncepce vládního návrhu nebyly komplexním pozměňovacím návrhem přijatým v zemědělském výboru pozměněny a že návrh zákona i ve znění komplexního pozměňovacího návrhu precizuje problematiku vlastnických vztahů, ať k vodám, nebo korytům vodních toků (viz stenoáznam jednání Poslanecké sněmovny z 15. 05. 2001 k sněmovnímu tisku č. 688 ve volebním období 1998-2002).

Lze dodat, že stejná argumentace smyslem právní úpravy je nutná i pro přijetí závěru, že samostatnou věcí jsou vodovody a kanalizace (a nikoliv pouze vodovodní a kanalizační přípojky) podle zákona o vodovodech a kanalizacích, neboť ten také nestanoví, kdo je jejich vlastníkem. Ve směru samostatné povahy vodovodů a kanalizací se vyslovil také NS v rozsudku ze dne 10. 12. 2009, sp. zn. 22 Cdo 944/2007, podle nějž ovšem určení a stanovení vlastnického režimu ke stavbám, majícím povahu vodních děl ve smyslu uvedeného zákona, neupravuje zákon o vodovodech a kanalizacích a je tak nutno vycházet z obecných občanskoprávních předpisů. Krajský soud v Praze to chápe tak, že způsob nabývání a pozbývání vlastnického práva, popř. obecná pravidla jeho výkonu nadále při nedostatku speciální právní úpravy podléhají ustanovením občanského zákoníku.

Stejný závěr o samostatné povaze melioračních zařízení však nelze učinit pro právní úpravu obsaženou v zákoně č. 138/1973 Sb., o vodách (vodní zákon) [dále jen starý vodní

zákon]. Předcházející právní úprava výslovně termín meliorace neužívala, obsahovala však ustanovení obdobné § 55 vodního zákona. V § 38 odst. 1 písm. e) starého vodního zákona se stanovilo, že vodohospodářskými díly jsou stavby, popřípadě jejich části, určené k vodohospodářským účelům, zejména: (...)

e) stavby k zavlažování a odvodňování pozemků, (...)

Podle odst. 2 se za vodohospodářská díla podle tohoto zákona nepovažují jednoduchá zařízení na jednotlivých nemovitostech k zachycení vody a k ochraně jednotlivých nemovitostí proti škodlivým účinkům povrchových vod, jakož i vodovodní a kanalizační přípojky s výjimkou těch, které určí vyhláškou ústřední vodohospodářský orgán republiky v dohodě s ústředním orgánem republiky pro výstavbu.

Podle odst. 3 v pochybnostech o tom, zda jde o vodohospodářské dílo nebo jeho součást, rozhodne vodohospodářský orgán příslušný k jeho povolení.

V § 41 odst. 3 větě druhé starého vodního zákona je také stanoveno, že jde-li o podrobnější úpravu povinností správců (vlastníků, uživatelů) vodohospodářských děl k zavlažování a odvodňování pozemků, které jsou ve správě zemědělských organizací, vypracovat návrhy manipulačních, popřípadě provozních řádů, dohodne ji ústřední vodohospodářský orgán republiky též s ministerstvem zemědělství a výživy republiky.

Ustanovení obdobné právní úpravě obsažené v § 56 vodního zákona však starý vodní zákon neobsahuje.

Na rozdíl od právní úpravy aktuálního vodního zákona tak z předchozí právní úpravy podle soudu nelze pro meliorační stavby dovodit zakotvení právního statutu věci v právním smyslu. Na tom nemění nic ani text druhé věty § 41 odst. 3 starého vodního zákona, který v tomto zcela ojedinělém případě připouští v závorce i vlastnický, popř. uživatelský vztah k vodohospodářským dílům k zavlažování a odvodňování pozemků. Toto ustanovení je třeba vnímat v kontextu s obecnou právní úpravou obsaženou v § 119 občanského zákoníku. Meliorační stavby totiž mohou mít různé stavebně-technické provedení a některé z nich proto mohou vyhovět i požadavkům na vymezení nemovitosti podle občanského zákoníku jako stavby spojené se zemí pevným základem. Právní předpisy předcházející účinnosti aktuálního vodního zákona však neobsahovala ustanovení obdobné § 56 vodního zákona, které zachází se stavbami k vodohospodářským melioracím pozemků jako s předmětem samostatného vlastnického práva.

Také vyhláška č. 34/1960 Sb., o povinnostech vlastníků (uživatelů) meliorovaných pozemků při provozu a udržování rozvodné závlahové sítě a odvodňovací, drenážní a drobné odpadové sítě melioračních staveb zrušených vodních družstev a o provozu a udržování těchto částí melioračních staveb, která byla v účinnosti až do 9. 6. 2002 a která je předchůdcem vyhlášky č. 225/2002 Sb., o podrobném vymezení staveb k vodohospodářským melioracím pozemků a jejich částí a způsobu a rozsahu péče o ně, o vlastnictví vodohospodářských děl k zavlažování a odvodňování pozemků nehovoří. Naopak se v ní striktně hovoří pouze o povinnostech vlastníků (uživatelů) meliorovaných pozemků a oproti tomu o správě, provozu a údržbě melioračních staveb. Lze tedy uzavřít, že předchozí právní úprava byla založena na ideji jednotné správy melioračních staveb, nikoliv na principu jednotného vlastnictví. Uvedený posun odpovídá obecným společenským změnám, kdy po roce 1989 je kladen mnohem větší důraz na vlastnická práva a tomu se postupně přizpůsobuje i právní řád. Zatímco v době vzniku starého vodního zákona byla myšlenka jednotné správy meliorací státními orgány samozřejmá a úvaha o vlastnických právech zcela vedlejší, v době vzniku aktuálního vodního zákona se jevilo být potřebným odvíjet jednotnou správu meliorací právě od zakotvení jednotného vlastnického práva k nim.

Konečně lze poukázat na judikaturu NS, podle níž (citace uvedené v rozsudku NSS ze dne 11. 9. 2009, č.j. 5 As 62/2008-59) „*pojem "stavba" z hlediska občanskoprávního a z hlediska stavebního práva nelze zaměňovat. I z doktríny se podává, že stavebně právní předpisy chápou stavbu dynamicky, tj. již jako činnost směřující k uskutečnění stavebního díla. Naopak pro účely občanského práva je pojem stavba nutno vykládat staticky, jako věc v právním smyslu, tedy jako výsledek určité stavební činnosti, který je způsobilý být předmětem občanskoprávních vztahů (...) stavbou v občanskoprávním smyslu se rozumí výsledek stavební činnosti, tak jak tuto činnost chápe stavební zákon a jeho prováděcí předpisy, pokud výsledkem této činnosti je věc v právním smyslu, tedy způsobilý předmět občanskoprávních vztahů, nikoli součást jiné věci (...)*”

Nelze se tedy spokojit s tím, že starý vodní zákon hovořil o stavbách k zavlažování a odvodňování pozemků a dovozovat z toho automaticky, že musí jít o stavbu v občanskoprávním smyslu. Naopak s ohledem na uvozovací větu § 38 odst. 1 starého vodního zákona, která považuje za vodohospodářské dílo i části staveb, se jeví být vyloučeným, že by použitý pojem stavba měl představovat stavbu v občanskoprávním smyslu. Vodohospodářským dílem měl tedy zákonodárce sice na mysli výsledek stavební činnosti, avšak bez ohledu na skutečnost, je-li tento výsledek věcí samostatnou či pouze součástí (přírůstkem) věci hlavní.

Významné specifikum však i v době účinnosti starého vodního zákona obsahovala ustanovení zákona o půdě. Podle § 15 odst. 1 zákona o půdě při vydání pozemku dle tohoto zákona přechází do vlastnictví oprávněné osoby trvalé porosty a vše co tvoří jejich součástí (§ 120 odst. 1 občanského zákoníku) a meliorační zařízení umístěné pod povrchem pozemku, s výjimkou hlavních melioračních zařízení dle § 14 odst. 5, které se na tomto pozemku nacházejí v okamžiku jeho vydání.

Podle § 14 odst. 4 zákona o půdě se pro účely tohoto zákona za podstatné zhodnocení (pozn. - za něž by podle odst. 2 musela oprávněná osoba osobu povinnou odškodnit) nepovažuje meliorační zařízení pod povrchem půdy. Oprávněná osoba, které byla vydána nemovitost, na níž je umístěna meliorační stavba, je povinna meliorační stavbu udržovat.

Podle § 14 odst. 5 zákona o půdě se hlavním melioračním zařízením podle odstavce 4 rozumí u odvodnění čerpací stanice, otevřené a zakryté kanály od světlosti 30 cm včetně, sběrné otevřené příkopy, stavební objekty na kanálech a příkopech, poldry, a obtokové nádrže, u závlah odběrné objekty, nádrže, přivaděče kryté i otevřené s objekty na nich, čerpací stanice, výtlaky a trubní sítě až po hydrant, zpevněné manipulační plochy a cesty sloužící výhradně pro závlahový provoz.

Citovaná ustanovení zákona o půdě jsou v nezměněné podobě v účinnosti již od 1. 7. 1993. Již tato ustanovení na rozdíl od starého vodního zákona také zakotvily právní stav, který narušil koncepci taxativního výčtu dělení věcí podle § 119 občanského zákoníku. Protože přítomnost hlavního melioračního zařízení na pozemku podle závěrů judikatury není překážkou vydání pozemku (srov. závěr rozsudku Vrchního soudu v Praze ze dne 25. 10. 1996, č. j. 7 A 139/94-11, publikovaný v časopise Soudní judikatura 5/1999 na str. 146), mohl takový pozemek být vydán, aniž by přešlo na oprávněnou osobu vlastnické právo k hlavním melioracím definovaným v § 14 odst. 5 zákona o půdě. To nutně vedlo k rozdělení vlastnického práva. Přitom z definice hlavních melioračních zařízení je zřejmé, že ne každé z nich muselo být zároveň i stavbou spojenou se zemí pevným základem. Např. poldry nebo otevřené kanály a sběrné otevřené příkopy mohou v některých případech představovat pouhé zpracování zemského povrchu (terénní práce), aniž by došlo za použití stavebních materiálů k vybudování struktury pevně spojených základem se zemí. V případě zemědělských pozemků, které byly vydány v restituci, proto mohlo dojít k osamostatnění

právního osudu hlavních melioračních zařízení ve smyslu § 14 odst. 5 zákona o půdě, a to bez ohledu na to, že podle občanského zákoníku by nikdy nemohly mít povahu samostatné věci.

Protože však žalobkyně uvedla, že ve svém vlastnictví žádná hlavní meliorační zařízení nemá a i z technické zprávy předkládané žalobkyní plyne, že předmětná meliorační zařízení mají pouze povahu drobných melioračních zařízení zřízených ve veřejném zájmu pro potřeby více pozemků v daném katastrálním území, nemá ustanovení § 14 zákona o půdě na situaci žalobkyně vliv.

S ohledem na neaplikovatelnost § 14 zákona o půdě lze tedy uzavřít, že před datem 1. 1. 2002 předmětné meliorační stavby mohly být samostatnou věcí jen tehdy, jestliže vyhovovaly definici nemovité stavby podle § 119 odst. 2 občanského zákoníku. Dne 1. 1. 2002 se však nabytím účinnosti vodního zákona staly meliorace vyjmenované v návěti § 56 odst. 4 vodního zákona samostatnou věcí, která naopak je předmětem samostatného vlastnického práva odlišného od vlastnického práva k pozemku, na němž se meliorace nachází.

Pokud jde o otázku nově vzniklých vlastnických práv k melioracím, které před účinností vodního zákona nebyly samostatnými věcmi v právním smyslu, nezbyvá než konstatovat, že vodní zákon v tomto směru neobsahuje žádnou přechodnou právní úpravu.

Lze zmínit pouze § 126 odst. 3 vodního zákona, podle nějž podrobné odvodňovací zařízení ve vlastnictví státu umístěné na cizím pozemku se stává včetně příslušné technické dokumentace, je-li tato k dispozici, ode dne účinnosti tohoto zákona vlastnictvím vlastníka pozemku dotčeného touto stavbou a podrobné odvodňovací zařízení vybudované státem na pozemku, který je ve vlastnictví státu, přechází v případě převodu tohoto pozemku do vlastnictví nového nabyvatele bezúplatně spolu s pozemkem, pokud neoznámí do 6 měsíců od účinnosti tohoto zákona příslušnému vodoprávnímu úřadu, že s přechodem nesouhlasí. K přechodu těchto vlastnických práv dochází dnem následujícím po uplynutí lhůty k uplatnění nesouhlasu s přechodem.

Podle § 2 odst. 6 vyhlášky č. 225/2002 Sb., o podrobném vymezení staveb k vodohospodářským melioracím pozemků a jejich částí a způsobu a rozsahu péče o ně, je podrobné odvodňovací zařízení souborem objektů, které slouží k bezprostřední úpravě vodního režimu půdy tak, aby stav pozemku odpovídal vláhové potřebě plodin a předpokládané činnosti na něm; pro podzemní odvodnění je tvořeno sběrnými drény, svodnými drény, výustěmi, drenážními šachtami (podzemní drenážní sít') a pro povrchové odvodnění je tvořeno sběrnými příkopy a objekty na nich.

Společné ustanovení § 126 odst. 3 vodního zákona zakotvující automatickou privatizaci dosud státem vlastněných odvodňovacích zařízení samo o sobě shora uvedené závěry neovlivňuje, neboť je lze vyložit tak, že se vztahuje pouze na odvodňovací zařízení, která do nabytí účinnosti vodního zákona splňovala definici stavby spojené se zemí pevným základem podle občanského zákoníku.

Protože vodní zákon v tomto směru neobsahuje žádnou přechodnou právní úpravu, nezbyvá než uzavřít, že nově vzniklá samostatná vlastnická práva k melioracím, jež nepředstavují stavbu spojenou se zemí pevným základem, nemohla náležet nikomu jinému, než dosavadním vlastníkům pozemků, na nichž jsou umístěny. Pokud by totiž nabytím účinnosti vodního zákona připadlo vlastnické právo k melioracím někomu jinému než dosavadním vlastníkům pozemků, jejichž součástí doposud byly, bylo by tím zkráceno jejich vlastnické právo. Je sice pravdou, že omezení zakotvená starým vodním zákonem limitovala vlastníka ve výkonu vlastnických práv k pozemku ve vztahu k části pozemku představované meliorací takovým způsobem, že ve vztahu k této části pozemku by bylo možné hovořit

o holém vlastnictví (tzv. *nuda proprietas*), nicméně i odnětím holého vlastnického práva dochází k vyvlastnění. Podle čl. 11 odst. 4 Listiny je však vyvlastnění nebo nucené omezení vlastnického práva možné jen ve veřejném zájmu, a to na základě zákona a za náhradu. Protože vodní zákon s poskytnutím žádné náhrady nepočítá, je jediným ústavně konformním výkladem ten, který dosavadní vlastnická práva zachovává (k otázce vyvlastnění srovnej opět nálezy ÚS ze dne 24. 5. 1994, Pl. ÚS 16/93).

Proto meliorační zařízení vzniklá před účinností vodního zákona jsou sice samostatnou věcí, avšak, nejde-li o meliorace, které již v minulosti byly samostatnou věcí, jejich vlastníkem byl k 1. 1. 2002 vždy vlastník pozemku, na němž se nacházely. S ohledem na účel právní úpravy směřující k jednotnému nakládání s melioracemi se dále jeví jako jediný racionálně možný důsledek nové právní úpravy vznik meliorací jako jednotných věcí bez ohledu na hranice pozemků, z čehož je nutno dále dovodit, že vlastníci pozemků se stali k 1. 1. 2002 spoluvlastníky meliorací, resp. melioračního systému coby hromadné věci definované místním soustředěním, konkrétním terénem a neúčelností odděleného užívání jednotlivých komponent (dílčích potrubí), jako celku. Pokud by vlastníkem pozemků, jež meliorace odvodňovaly, k 1. 1. 2002 žalobkyně nebyla a ani netvrdila, že by k nim vlastnické právo nabylo později, přichází do úvahy její (spolu)vlastnický vztah k melioracím pouze v případě, že by meliorace popsané v předložené technické zprávě představovaly případ stavby spojené se zemí pevným základem v intencích občanského zákoníku.

Zde se lze vrátit k rozsudku NSS ze dne 11. 9. 2009, č.j. 5 As 62/2008-59, v němž po rekapitulaci judikatury NS, ÚS i své vlastní použil NSS pro určení, zda jím posuzovaná účelová komunikace je stavbou a samostatnou věcí následující algoritmus:

- 1) v první řadě zjišťoval, zda představuje „vymežitelný kus vnějšího světa“, tj. zda lze vůbec určit jasnou hranici, kde končí pozemek a kde již začíná stavba – tím je určeno, zda je vůbec možné definičně posuzovaný předmět chápat jako samostatnou věc a nikoliv jako součást věci
- 2) následně se zabýval tím, zda je pevně spojena se zemí, tj. není oddělitelná od země, aniž by došlo k porušení věci, a přitom toto pevné spojení věci se zemí je takové, aby bylo schopno odolat zejména účinkům přírodních vlivů dané lokality na věc a účinkům vlastního působení věci – tím je zjištěno, zda posuzovaný předmět je spojen pevným základem se zemí ve smyslu § 119 odst. 2 občanského zákoníku
- 3) posuzoval, zda oddělením od pozemku by došlo k poškození věci hlavní, a to včetně znehodnocení funkčního, tj. stavu, kdy hlavní věc v porovnání se stavem před oddělením její součásti slouží svému původnímu účelu méně kvalitně nebo mu nemůže sloužit vůbec; přitom zvažoval, zda předmět k danému pozemku dle jeho povahy náleží – tím se ověří, zda předmět, ač je samostatně vymežitelným výsledkem stavební činnosti, který je spojen s pozemkem základy, lze z hlediska jeho funkce a vztahu k pozemku považovat jen za součást pozemku (věci hlavní) sloužící k prostému vylepšení užitné hodnoty tohoto pozemku nebo zda má tento předmět natolik samostatnou a na pozemku relativně nezávislou funkci, že jej lze považovat za samostatnou věc.

Obdobný postup lze uplatnit i u nyní posuzovaných meliorací. V případě podzemního drenážního potrubí není důvodu, aby se soud odchyloval od obecného závěru učiněného v plenárním nálezu ze dne 24. 5. 1994, Pl. ÚS 16/93. Takové potrubí sice lze definičně odlišit od okolní půdy (1. bod algoritmu), avšak není pevně spojeno se zemí, když je do ní pouze vloženo a zakopáno, výjimečně pak (v menších hloubkách) z ochranných důvodů obsypáno

škvárou. Je tak nesrovnatelné např. s případy podzemních staveb (tunely, podzemní garáže, samostatné sklepy), které jsou pevným „základem“ konstrukčně zajištěny proti posuvům v půdním podloží (2. bod algoritmu). Proto nemůže být v režimu občanského zákoníku věcí samostatnou, třebaže samo o sobě má širší funkci, než pouze vylepšení pozemku, v němž je uloženo. Fakt, že potrubí slouží zájmům vlastníků zemědělských pozemků v celé odvodňované oblasti je sice významný (3. bod algoritmu) a byl důvodem, proč také vodní zákon přistoupil k vymezení takových meliorací jako samostatné věci, avšak nepostačuje pro jeho označení za stavbu spojenou se zemí pevným základem ve smyslu ustanovení § 119 a § 120 občanského zákoníku.

Lze tedy uzavřít, že argumentace žalovaného prostým odkazem na výše citovaný nález ÚS jako na pramen práva byla nesprávná jen metodologicky. Odůvodnění nálezu představuje pouze interpretaci právního předpisu, která působí vlivem své přesvědčivosti a může být závazná jen výjimečně, stanoví-li zákon, že právní názor, v odůvodnění vyjádřený, je pro konkrétního adresáta závazný (srov. např. § 78 odst. 5 s. ř. s.). Ve výsledku však žalovaný převzetím právních závěrů ÚS dospěl ke správnému právnímu názoru, pokud jde o stav předcházející přijetí nového vodního zákona.

Ke změně právního náhledu na věc a ke zrušení napadeného rozhodnutí nemohou vést ani tvrzené zmínky stavebního úřadu o vlastníkovi stavby odvodnění ve vydaném stavebním povolení na stavbu areálu. Po nabytí účinnosti vodního zákona jsou odvodňovací drenáže skutečně předmětem vlastnictví, nicméně nikoliv nutně žalobce. I pokud by stavební úřad od stavebníka vyžadoval (nesprávně) projednání záležitosti právě se žalobcem (což z textu stavebního povolení neplyne), neměly by tyto pozdější okolnosti vliv na fakt, že samotné napadené rozhodnutí je správné a souladné se zákonem.

Je však třeba naopak přisvědčit žalobkyni, že žalovaný neměl přejít bez bližší analýzy změny v právní úpravě, k nimž došlo po vydání nálezu ÚS. Prosté konstatování, že ve vodním zákoně není žádné ustanovení, které by zakládalo vlastnické právo k melioracím, je dle názoru soudu nesprávné. S účinností nového vodního zákona skutečně došlo k osamostatnění právního režimu meliorací uvedených v ustanovení § 56 odst. 4 vodního zákona.

Protože žalobkyně při jednání nebyla s ohledem na rozsah spravovaných pozemků schopna uvést, zda byla k datu nabytí účinnosti vodního zákona vlastníkem některého z pozemků odvodňovaných předmětnými melioracemi (a stejně tak by zřejmě nebyla schopna jednoznačně uvést, zda případně meliorace – spolu s pozemky – na jinou osobu před vydáním rozhodnutí stavebního úřadu nepřevedla), vyplynula v řízení navíc i jednoznačná potřeba zásadního (neboť jde o skutkovou otázku pro posouzení účastenství žalobkyně zcela zásadní, k níž správní orgán žádné dokazování nevedl) a s ohledem na skutečnost, že vlastnictví k melioracím není nikde evidováno a je třeba ze strany žalobkyně doložit následný vývoj majetkoprávních vztahů v období deseti let, nejspíše také rozsáhlého doplnění dokazování.

Podle § 76 odst. 1 s. ř. s. soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem [písm. a)] pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, nebo [písm. b)] proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu anebo vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění. Podle odst. 3 soud z důvodů uvedených v odstavcích 1 a 2 napadené rozhodnutí i tehdy, vyjdou-li tyto vady najevo při jednání.

Protože se žalovaná nevypořádala s odvolací námitkou žalobkyně ohledně dopadů ustanovení § 46 vodního zákona na právní režim melioračních zařízení, je stíženo napadené rozhodnutí v této části nepřezkoumatelností.

I pokud by strohé odůvodnění žalované v tomto směru obstálo, vyplynul při jednání z kontextu vyjádření žalobkyně fakt, že se nebude možné vyhnout provádění zásadního a pravděpodobně i rozsáhlého doplnění dokazování.

S ohledem na to proto soud přistoupil podle § 76 odst. 3 ve spojení s odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. ke zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. V tomto řízení žalovaný vyzve žalobkyni k předložení dokladů osvědčujících její vlastnické právo k některému z pozemků odvodňovaných předmětnými melioracemi k datu 1. 1. 2002 a další důkazní materiál, z něž by vyplynulo, že spoluvlastnický podíl na systému meliorací, jakožto hromadné věci ve spoluvlastnictví majitelů odvodňovaných pozemků, žalobkyně nepozbyla ani později až do data rozhodnutí stavebního úřadu o tom, že žalobkyně není účastníkem řízení. Přitom vezme do úvahy, že příslušný spoluvlastnický podíl na systému meliorací lze považovat za příslušenství k odvodňovaným pozemkům a při nedostatku zvláštní právní úpravy je spolu s pozemkem převáděn pouze tehdy, je-li to ve smlouvě či jiném právním úkonu zmíněno (srov. rozsudek velkého senátu občanskoprávního a obchodního kolegia NS ze dne 18. 5. 2011, sp. zn. 31 Cdo 832/2008).

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalobkyni, která byla ve věci úspěšná, přiznal soud náhradu nákladů řízení v celkové částce 12.640,- Kč. Tuto částku tvoří tři úkony právní služby po 2.100 Kč [převzetí a příprava zastoupení, písemné podání soudu – žaloba a účast na jednání do dvou hodin trvání – § 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb.], dále tři paušální částky jako náhrada hotových výdajů po 300 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky, vše zvýšeno o částku 1.440 Kč odpovídající 20 % DPH, a dále soudní poplatek za žalobu a za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě ve výši celkem 4.000,- Kč.

Zúčastněné osobě pak právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo, když jí soud neuložil plnění žádné povinnosti a důvody zvláštního zřetele nebyly tvrzeny ani shledány (§ 60 odst. 5 s. ř. s.).

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve třech vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 29. listopadu 2012

JUDr. Věra Šimůnková, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost:
Léblová